

Den a noc

In memoriam Filip Topol

Sose felejttem el azt a napot. Egy barátommal futottam össze Prága belvárosában, a Florencen. A sörözés idő hiányában túl rövidre sikeredett, valahogy még nem tűnt idősejűnek, hogy elvágjuk a percek alatt kialakuló energetikai köteléket, úgyhogy megkérdeztem, hova megy, hogy elkísérem egy darabig. Ezzel párhuzamosan elkezdett bennem motoszkálni valamiféle ünnepélyesség érzet, amikor az embernek sejtelve sincs arról, mire készül az univerzum, mégis felsejlik benne valamiféle patetikus „jó helyen-jó időben vagyok” érzés, amikor úgy érzi, Isten malmait hagyja örölni az életében, ugyanakkor élő adásban követheti nyomon a fogaskerekek egymásba kapaszkodását. „Holešovicébe”, válaszolta. Mintha az univerzum egy pillanatra cinkosan meglebegtette volna előttem a kezében lévő lapokat. Holešovice - Filip... Filip Topol. Mindig ez az első asszociációm, ha valahol összefutok ezzel a prágai kerülettel. Holešovice szívében lakott, a „Štrosmajerák”-nál, közel a templomhoz. Fél óra múlva a telefonomat babráltam a Štrosmajerák kereszteszódésében, Filip számát próbáltam előhalászni, nem sok sikerrel. Rezignáltan konstatáltam, hogy ismerettségünk még a telefon-notszek korából származó őskövület, amiről az okostelefonomnak fogalma sincs. A realitás adta lehetőségek ezáltal némiképp megcsappantak, ugyanakkor megnyugtató érzés volt átkapcsolni a tudatomat standby-üzemmódba, egyszerűen csak hagyni, hogy megtörténjenek az események anélkül, hogy elvesznék a tudatos döntések forgatagában. Ráérezni valahogy a pillanat energetikai vezérmotívumára. Bekapcsoltam a zenét, és a templom mellett döntöttem. Sose láttam még belülről, és ez akkor épp szöveget ütött a fejembe. Bementem, körbenéztem, kijöttem, és nem hittem a szememnek. Az az érzésem támadt, hogy a valóság filmjét az én tudatalattim forgatókönyvének filmkockái alakítják. Egy ismerős sziluett tűnt fel előttem a tűző napon. Varázslatos élmény volt újfent szembesülni a kaotikus realitás színpalái mögött rejlő lenyűgöző energetikai renddel. Nemkülönből Filippel, akit már nyolc éve nem láttam. 33 nappal később megértettem, hogy a látzólagos véletlen egybeesések láncolata valójában egy angyali forgatókönyv alapján megtervezett gyönyörű búcsú volt. Filip június 19-én, egy héttel a 48. születésnapja után meghalt.

Filip Topol – néztem a ravatalozóban a kis koporsó alatti betűk láncolatát. Mennyi mindent jelent valójában ez a mágikusan hullámzó négy szótag mindenkinek, akit zenéjén és írásain keresztül rendkívüli lényével megérintett. . .

FILIP TOPOL (1965.6.12.–2013.6.19) a '78-ban alakult cseh Psí Vojáci zenekar vezetőjeként vált is-

mertté, a rendszerváltás után Magyarországon is. Énekes, zongorista, zeneszerző, aki a családi hagyományokhoz hűen (bátyja Jáchym Topol, édesapja Josef Topol, anyai nagyapja Karel Schulz) az irodalom világában is maradandót alkot. *Ékszerész Károly útja Korzikára* c. kisregényét a Cseh Irodalmi Alapítvány 1999-ben az év legjobb prózai művének választotta. A sors fintora, hogy a halálát követő napon jelent meg utolsó novelláskötete (*Jako pes*). A könyv három fiatalkori írását tartalmazza. Teljesen véletlenül kerültek elő nemrég egy barátja lakásából.

Filip Topol írásaiból

Nappal és éjszaka

Azon a napon szerencsétlen lelkem és elmém feltáratlan, nyirkos zugaiban elraktározott mindennemű nyomorúság és balszerencse metszéspontjává lettem, és ez már egyből az ébredés pillanatában nyilvánvaló volt, mikor még ki se nyitottam a szemem, de már szentségettem egyet: „A frančba. . .”

Bár aznap éjjel megint Mozarttal álmodtam, ez azonban nem változtatott semmit a lenyűgöző nap bennem kavargó melabús előérzetén. Egyszerűen csak tisztában voltam azzal, hogy Mozart az elkövetkező huszonegy órában valami fontos szereppel bír majd számomra, ami nem mintha el-lenemre lett volna (már régóta vágytam arra, hogy megismerkedjek ezzel a zeneszerzővel), de tudtam, hogy örömben nem lesz részem.

Amikor olyan tartalmakat káromkodtam (csalódottan, márcsak azért is, mert ismét felébredtem), pompázatos négy lábú barátom, aki egész éjjel a szőnyeg kaparászásával, tépegetésével és szaggatásával bíbelődve ébresztgetett, ami ezáltal a Hold felszínére vagy leginkább egy kivénhedt női arcra kezdett emlékeztetni, nyalogatni kezdte a talpam. Az állapot, ami nyelve érintésével eluralkodott rajtam, annyira zavaró volt, hogy inkább feltápszkodtam az ágyon, bebugyolálva, sőt végül még a lábam is leraktam a szőnyegmaradványra. Fejemben elbűvölő üresség, lelkem vas satuba fogva. Rázendítettem szokásos reggeli Torokköszörülő-áriámra, majd kimerülten lecsúsztam a földre a lemezekhez. Még sötét volt, valahol a távolban sirályok rikoltottak. A lemezhegyből kihúztam Schubert Asz-dúr miséjét, egy aratómunkás mozdulatával szétszortam a szobában a Cum Sanctum Spiritum kottáját, és e gyönyörű fűga vágójában elugrottam a konyhába kávé és teát főzni. Ma azonban Schubert egészen más oldalról támadt rám, mint ahogy azt vártam: a fűgától forogni kezdett velem a világ, a vonások pedig,

amiket a művész itt olyan mesterien használt, mint a vasszűz, teljesen átszurkáltak, ami azt eredményezte, hogy a kávé és a teát is ugyanabba a bögrébe készítettem el. „Hiába”, vonyítottam, „kénytelen leszek még egyszer megismételni ezt az utálatos reggeli főzési procedúrát, Schubertet viszont elfűgáztatom, agyó!” Ezzel a bölcs döntéssel én, marha, feltettem Vivaldi Négy évszakját, ami katasztrofális következményekkel járt. Igen, a kávé és a tea is kész volt már, de épp mikor a kicsavart filtert akartam kidobni, a szobában bőszen nekiiramodott a „nyár vége”. Ez a fergeteg először kővé dermedt (mint amikor lépések neszt halljuk a lakásban, ahol azt gondoljuk, egyedül vagyunk), de aztán nem tudtam elviselni a vonások rohamát, a kamrába menekültem, és bezárkóztam a szekrénybe, ahol pulóverekbe csomagolva vizslattam a közelemben lévő förtelmes pókot, ami már három teljes éve rettegésben tartott. Hét perc elteltével izzadtam és megsemmisültem előtámolyogtam, megragadtam az innivalóimat, és leültem az asztalhoz. Komor tekintetem átsiklott az asztal felett függő Mozart-képen, és egyből eszembe jutott az álmom, úgyhogy utasítottam a lemezjátszót, hogy tegye fel Mozart c-moll miséjét, amit száználmas segítséggel végre is hajtott. Visszültem az asztalhoz, iszogattam a kávé és a teával, rágyújtottam, és levertem bámultam az ablakon keresztül (ami mögött időközben felkelt nap), ahogy Isten széthajgálja a sirályokat a folyó felett. A Sanctus alatt már magamon kívül voltam, ha akartam volna, körbe is járhattam volna a testem.

Akkor tértem magamhoz, amikor véget ért a zene. Az italok kihűltek csakúgy, mint az épp végighallgatott darab a fejemben. Eszembe jutott egy mondas, amit egy káprázatos alak mondott egyszer, és ami most borongós fintorral a szemem előtt lebegett: A lényeg, hogy az öröm ne tűnjön el. Ne vesszen el vagy ne tűnjön el, már pontosan nem emlékszem. Maximálisan egyetértettem vele, hiszen hogyan veszhetne el bármikor is számomra az öröm, amit még sose éreztem? Ez az észrevétel elégedettséget váltott ki belőlem, és öltözni kezdtem. Amikor olyan állapotban vagyok, mint ezen a napon, szoktam adni arra, hogy mit veszek fel. Lehet, hogy az olvasó szerint az író egy barom, mindenesetre ez nekem segít abban, hogy a megszokottnál kevésbé nyomorúságos hangulatba kerüljek. Na, szóval így is tettem, habár az elmaradhatatlan fogkocogás kíséretében, ugyanis a fűtésért felelős asszony a házunkban nyilván azt gondolja, hogy a lakásban lévő fűtőtest egy képzőművészeti alkotás – valami modern plasztika –, és bűnnek tartja a benne való fűtést, nehogy megsérüljön a zománc. Ehhez már mondjuk hozzá is

szoktam, csak az kerget őrlétebe, hogy amint összekoccanak a fogaim, a kutya abban a hiszemben, hogy az ablak alatt lovak ügetnek, ugatni kezd, és nekem egész délelőttre megfájdul a fejem. Így történt ez aznap is. Miután letudtam a tisztálkodási procedúrát, minék során megállapítottam, hogy nem folyik a víz és elfogyott a fogkrém (amitől persze pánikba estem és teljesen leizzadtam), felkerekedtem, hogy megsétáltassam a kutyát. Megigazítottam a nyakkendőm, és kiléptem a házból.

A világgal való első érintkezés még jobban elkeserített – már ha ez egyáltalán lehetséges volt –, mert épphogy kiléptem a kapun, egy idősebb aszszony, akinek életútja nem keresztezte az enyémet, pillantásával úgy mért végig, mint Schubert vonósai, és gyöngéd ajkai közt átszűrte egy „Az ilyen szakadt alakokat le kéne lőni!”-t, majd nyoma veszett.

Noha arra a véleményre jutottam, hogy csak egy látomás volt, mégis elképesztő depresszió lett rajtam urrá, és felmordultam: „Nyomorúságos élet, én mégis szeretlek...” Eközben a kutya hallván a vicsorgásom, behúzta a farkát és elrohant a Kampa felé, ahol háromnegyed óra parkon és depresszió keresztlal való vergődés után rátaláltam, ahogy összekuporodva vacogtatja fogait Dobrovský abbé emlékművénel, mire én felugattam, azt gondolván, hogy valahol lovak ügetnek. Velem is megtörténik néha...

Hazaérvén úgy éreztem, hogy elárultak és még meg is sértettek. Tíz óra múlt, ideje leülni a zongorához gyakorolni. Kedvetlenül elbotorkáltam a hangszerig, ahol a kottatartóból Mozart G-dúr szonátája vigyorgott rám, amit már több hónapja provokáltam ujjaimmal a billentyűkön. Visszavigyorogtam rá, de félelmetesen, hogy összhangban legyen lelkem szörnyű forgatagával, mindezt úgy tettem, hogy annyira megrémült, hogy kihullottak a kottalapok a tartóból. Remegés futott át az államon, letérdeltem, mire odarohant a kutya, és szőnyegszagató tehetségét is meghazudtoló falánksággal nekiesett a földön lévő kottáknak. Hozzávágtam a metronómot, mint Zeusz a villámját. A metronóm gyors *prestó*-ra kapcsol, a kutya pedig abban a hiszemben, hogy megint vacognak a fogaim (amitől tényleg nem álltam messze) vagy netalántán valahol lovak ügetnek, újfent ugatni kezdett. Kiűztem a szobából a metronómmal együtt, és nekiláttam összeszedni a kottákat. Rájöttem azonban, hogy sikeresen felzabálta majdnem az egész andantét és az összes violinkulcsot, ami szemmel láthatóan különösen ízlett neki, úgyhogy felsöpörtem a zenemű maradékát, és mérhetetlen szégyenérzettel áthatva kihajítottam a meszter nagy művét a kukába. Abban a pillanatban tisztán hallottam, ahogy valaki a szobámban így szól: „Azt is látom, amit nem látok.” Majd pedig: „A követ is hallottam énekelni...” /.../

(1984–85)

(Részlet a *Den a noc* c. novellából

– Filip Topol: *Jako pes*, 2013)

Ékszerész Károly útja Korzikára

Visszaemlékeztem a kórházra, az egyik éjszakára, mikor a mellettem lévő szobában egy fiatal nő haldokolt, és az orvosok tehetetlenek voltak, mert nem tudták, mi baja. Az egész világ tehetetlen volt, s az asszony testének minden nyílásából

– szájából, füléből, orrából, szeméből, végbeléből és vaginájából is – folyt a vér, és senki nem tudta, mire gondol az a nő. Valamire pedig biztos gondolt, hiszen a falon keresztül hallottam, ahogy lélegzett. Nem nyögések voltak ezek, hanem inkább sóhajtás-szerűségek, reménytelen búcsúzkodás valami igazán szeretettől. Időnként hallottam, ahogy kibugyan a száján a nehéz vér egy újabb érzéketlen adagja. Megszüntettem lélegezni, s a jobb karomba szűrte infúziót bámultam, ami futónövényként kúszott fel a hófehér huzaton. Az élet értelmetlennek, céltalannak tűnt... Jól van, hát itt vagyok, igaz, ami engem illet, különösképpen nem vágytam erre, jól van, a fennmaradó időt a lehető legteljesebben, legigazabban élem le, de az istenért, miért így végződik? Nem elég, hogy az élet önmagában egy hatalmas fáradozás, még befejezőképpen ilyen döglődés koronázza? A szó szoros értelmében, mivel magasztos halál nem létezik. Nincs se hősi, se romantikus, se méltóságteljes, se bármilyen fondorlattal kiagyalt halál. Ez a legrealisztikusabb, fagyosan érthető... de mi is? Kapu? Lyuk? Üresség?

A halálban semmibe sem tudunk megkapaszkodni, semmire sem tudunk támaszkodni. És hogy ezután Szent Péter biccent-e ránk nyájasan, a Purgatóriumban ül-e össze a bizottság vagy a Pokolban gyűjtanak a kondér alá – erről a szíu törzsfőnök vagy az a gyerek győzőn meg, akinek fejét a falba verték, még mielőtt lett volna idő megkeresztelni.

Az ilyen elmélkedés azonban olyan, mint a szél, míg az az éjszaka valóság volt, ott magaslott a város, a kórház teteje felett, a türelmetlenség legkisebb jele nélkül várakozott az ablak mögött. És én vele együtt vártam, értelmetlen várakozás volt, hiszen az az egy halál a világmindenség érverésében parányi, majdhogynem észlelhetetlen volt.

Számomra azonban nem. Az asszony lélegzetvételének részévé váltam, mignem kellemetlen érzések közepette tudatára ébredtem, hogy légzésemet önkéntelenül is az ő tempójához igazítottam. Nem hatalmasodott el rajtam a rémület, de ilyen közel még sosem voltam. Éreztem, hogy a halál, mint darázs a rohadt almában, könnyörtelenül végzi munkáját a szomszédos szobában, és semmi sóhajtást nem hall, vagy legalábbis nem vesz róla tudomást.

A szánalom érzése lett úrrá rajtam. Mélykék gyász s kicsiny, gyöngéd szeretet az eltávozó, azaz inkább elragadt asszony iránt.

Leállítottam az infúziót és kiszabadítottam magam. Meztelen lábam oda nem illően cuppant a linóleumra. Óvatosan kitártam a folyósóra nyíló ajtót...

Sokáig kerestem magamnak szállodát. A kabócák apró foszlányokra szaggatták a levegőt, a kis sikátorokban gondtalanul ricsajoztak az emberek. A pálmák úgy hajlongtak, mint apácák vacsora közben, s a tenger lomhán készülődött az alkonyatra.

Egy keskeny, magas *albergóra* esett választásom, és teljesen fent, a tető alatt a kilencedik emeleten vettem ki egy szobát. Kihajolva az ablakon, pálmák zöld ernyőjét láttam magam alatt, egyébként körbe mindenhol hihetetlen kétség uralkodott, szinte bele lehetett lépni. Leheveredtem az

ágyra, és a szálloda csendjét hallgattam. Izzadságtól és gyöttrődéstől bűzlöttem.

A szomszédom szobájának résnyre nyitott ajtaja hideg, sárgás fényt vetett a folyósóra. A nővér-szobából fiatal ápolónő jött ki, arcáról megütözés és értetlenség sugárzott. Ahogy észrevett, megállt, valami ronggyal a semmibe legyintett, s mint aki nincs is jelen, megszólalt: „Mit keres itt?” Majd: „Lecsöpögött már az infúziója?”

Mondtam, hogy még nem, de végére kell mennem, s megkérdeztem, nem adna-e valami altatót.

„Dehogynem, persze, persze,” hebegte, és bevezetett a nővérszobába. Elhaladtam a félig nyitott ajtó mellett, de nem néztem be. Úgy rémlett, hogy az egész helységet betölti a sűrű, izzó infúzió, s az volt az érzésem, hogy elég lett volna egy pillantást vetni rá, s megvakultam volna.

A nővér adott valami tablettát, visszakisért egész az ágyamig, bekötötte az infúziót, és csak ezután nézett igazán a szemembe.

„Szörnyű, ugye?” a döbbenettől megremegett.

Nem tudtam, nem is akartam neki bármit is megmagyarázni, ezért csak ennyit suttogtam: „Szerintem normális.”

„Normális?” fordult vissza az ajtóból, „Maga aztán cinikus! És legközelebb csöngessen! Egyedül ezt nem csinálhatja!”

És hirtelen itt volt az élet. Ismét az a javíthatatlan, kihívó, energikus valaki voltam, akinek egyszerre másvalaki haldoklása a szomszédos szobában olyannyira természetesnek és professzionálisnak tűnt, mint az injekciós tűk kifőzése. Két fiatal nő egy húsz négyzetméteres területen. Mégis hihetetlen szakadék választotta őket el egymástól. Én meg csak egy idegesítő beteg voltam.

Mikor reggel vért vettek tőlem, ismét kimentem a végére. A szoba ablaka és ajtaja tárva-nyitva volt, s a még nedves linóleumon hófehér ágy állt. Abszolút üresség. Itt, ebben a szobában ezer éve nem volt senki.

Úgyhogy lefeküdtem az ágyra, végigpörgettem emlékezetemben a történeteket, s éreztem, hogy közeleg valami.

A szobában esni kezdett az eső.

Gomolygó a most számomra kissé nevetségesnek, operettszerűnek tűnő, megszokott entré-k nélkül bukkant elő, az ajtó mellé állt, mint egy lakáj, vagy inkább – ha számításba vesszük elmosódott körvonalait, melyen csöndesen csordultak alá az esőcseppek – mint egy kivégzést szemlélő kívülálló tanú. Mindig valami megfoghatatlan rémületet sugárzott magából, most azonban, bár jelenlétét észleltem, nem kerültem a büvkörébe. Forrongott bennem a láva.

Arra az asszonyra gondoltam, tehetetlen lélegzetvételeire, és gyűlöltem magam gyengeségemért, nyomorúságomért. A-ra gondoltam, arra, hogy saját agyrémeimről elragadtatva – melyek létezéséről gyakran hullarészegen próbáltam A-t meggyőzni –, miként tettem tönkre az életét; eszembe jutottak zavaros, értelmetlen botorkálásaim az éjjeli Prágában, mikor söntéseknél és bápultoknál ittam és öklendeztem saját magamtól, és tényleg semmi kedvem nem volt élni.

Láttam az életemet, a fekete lyukat, melybe rémisztő szédülések közepette zuhantam. A szobában ugyan még mindig szomorkásan csepergett,

Ondřej Buddeus

Chatroom:

a Coca Cola cég története Közép-Kelet-Európában 1990-től 2011-ig

Mikor megszülettem, épp véget ért a hidegbáború. Most, hogy ezt a verset írom, és Putyin nyári kalandjait nézem a neten, ez is nyomaszt. Mikor kezdetét

vette kötelező oktatásom Európa szívében, kitört az Öböl-báború, negyedikben volt az osztálykirándulásunk Prachovské

skálnál és a ruandai genocídium. Aztán beiratkoztam nyelviskolába, és kitört a jugoszláv báború. Mikor táncórára jártam, megsemmisítették

a World Trade Centert, megtámadták a Pentagont, veszélybe került a globális biztonság. Az érettségit az afganisztáni béke-

badművelet alatt tettem le. Aztán az iraki báború idején már dolgoztam. Az erőszak néha eszkalálódik, muszáj barcolni

a terroristák és a fanatikusok ellen, mivel kockáztatják az egyensúlyt. Szeretnék kiadni egy kötet verset, mert a művészet szép, nemzeni néhány utódot, hogy biztosítsam

a folytonosságot, önálló lakást vásárolni, tetováltatni valami jelmondatot és végül jogositványt szerezni, mint az

amerikai fiatalok, bár amíg a forgalom és a kommunikáció iránti féltékenységet le nem küzdöm, ez nem fog

összejönni. Dolgozom rajta ezerrel, néha másra se figyelek, és semmi más nem érdekel, csak ez. Na és... téged?

MESTERHÁZI MÓNIKA FORDÍTÁSA

mégis kivert a veríték és teljesen átforrósodtam. Mindent szűknek éreztem. Az emlékek törmelék-halomként feküdtek a mellemen, és nem kaptam levegőt. Majd kitört a láva.

A szoba felülvolt. Felegyenesedtem, s támogatva letéptem magamról a ruhát. Beestem a fürdőszobába, nekitámaszkodtam a csempének, és fületem befogva próbáltam elállítani a lükte-tést a halántékomnál. Kitapogattam a nyakamon lévő láncon a gyűrűt (A.-tól kaptam ajándékba), és egyetlen rántással letéptem. Anélkül, hogy ránéztem volna, belehajítottam a vécébe, s tapogatózva lehúztam. Gyors, kíméletlen és kétségbeesett mozdulat volt.

A szobában elállt az eső. Újra lélegezni kezdtem. Felöltöztem és lementem. Seholy semmi nem történt.

Lassan alkonyodott. Tenger és ég. Ég és tenger. Oly nyugodt, oly mély, oly barátságos. Csitító szél. Pálmák zsi-bongása. A parányi kikötőben néhány halász üldögélt és iszogott. A part mentén bárók és kávézók fénykavalkádja, semmi olyan, ami kihozott volna a sodromból. Nem messze a halászkortól megálltam, s hagytam hadd hipnotizáljanak a hullámok, amelyek mintha kínálgattak volna nekem valamit (de mit?). Egy kis idő elteltével az egyik halász rám kiáltott, hogy mit keresek ott.

„Semmit” feleltem. „Korzikára szeretnék eljutni.”

A halászok felröhögtek, s a férfi visszakiáltott: „Akkor La Speziába kell menned.”

Már sötét volt, szinte alig láttam őket, csak hangok himbálóztak a vízen.

„Mi az a La Spezia?”

„Kikötő, signor. De sokba fog az kerülni.”

„Akkor vigyen el maga” mondtam.

Ismét elnevettek magukat: „Az is drága lenne.” Megvontam a vállam.

„Mész haza, Napóleon?” hangzott a sötétebből.

De én már úton voltam.

Leültem egy kis fehér étterem teraszára, rendeltem egy menüt, és az ezüst sötétségbe meredtem. A hatalmas Hold kíváncsivá lett, oda volt a mennyei Pierrot egykedvűsége. Épp ellenkezőleg, néha rám sandított, mégis mit csinállok itt, megint mire jövök majd rá, de nem volt benne rosszindulat, inkább megható, visszafogott részvét. A tenger pedig mintha valamit megállás nélkül kínálgatott volna nekem.

Határtalanul kimerült voltam, a milánói reggel annyira távolinak tűnt. A vándorút fonala belevesztett a strand nyirkos homokjába. . .

Hosszan és lassan ettem. Spagetti, frutti di mare, sajtok. . ., az ízek apró zuhatagára koncentráltam, amit jóízű fehér bor foglalt keretbe, igen, a menühöz adtak egy üveg jégbehűtött chiantit, így ismét alkoholt ittam. Jledelem, figyelmeztetés, beletörődő fejcsóválás nélkül. Annaira természetesen tűnt számomra, hogy itt a tengernél, az ezüstös sötétség és a hűvös, sós fuvallat ölelésében eszem és iszom egy jót, hogy aztán visszatérjek aludni a pálmafák feletti barátságos szobámba, ahol már nem esik, a hotelbe, melynek legmélyén valahol ott fekszik egy láncrea fűzött gyűrű.

Nem A., s nem is más elleni kirohanásomban szabadultam meg tőle olyan megszegényítő módon. Egy új vágynak, a szabadság vágyának, a megtisztulás aktusának fokozódó feszítését

éreztem, le akartam rázni a béklyókat, melyek a zavaros napok és éjszakák sötét múltjához láncolódtak, amikor még az érzékelés csiptetőjén hanykolódtam, és fejetlenül, szétesve éltem napjaimat. Senkivel sem fogok már osztozni a hatalomban, elűzöm az összes álarcos bábjátékost, akiket vagy én magam teremtettem, vagy hivatlanul, szadista élvezettel ők maguk csatlakoztak e groteszk bohózatához.

Hallottam, amint fennhangon beszélek: „Férfi vagyok. Itt, ezen a világon. És ez az én életem, amihez ragaszkodom, és amit le fogok élni. Egyedül.”

És ez az utolsó szó a végtelen égbolt bordájaként magaslott felettem.

Ezért tettem meg ezt a hosszú utat, hogy megerősítem magamban azt az általánosan elismert igazságot, hogy az ember egyedül van a Földön? Igen, valószínűleg ezert.

És megértettem, hogy a tenger nem kínál nekem semmit, csak megmutatja, mi vár rám: végtelen felület, amely rendíthetetlenül hömpölyög előre, hogy aztán rögtön rendíthetetlenül vissza is tudjon térni. Mi a magányosság szabályszerűsége?

Elöntött a megkönnyebbülés. Íme hát az igazság. Nincs már mit keresni, nincs miért kétségbeesni. A tenger mutatta ezt meg nekem, és elég volt csak hangosan kiejteni a rejtélyes szót: magány. Ki tudja, mennyire gazdag? Mindenesetre csön-des. A függöny felgördült. Magányosság, mint választási lehetőség? Ez nem választás volt, hanem beigazolódság.

Éreztem, hogy nevetek. Forgott velem a világ – a tenger mozgásától, a szélétől, a bortól és a valóságtól, mely olyannyira világos és éles körvonallakkal bírt, hogy már-már veszélyes volt megérinteni. Ennek ellenére megtettem, s nem vágtam meg magam.

Befejeztem az evést, fizettem (királyi borralvalót adtam, hiszen valóban fenségesen éreztem magam) és sétáltam még egy kicsit a tenger partján. Már semmit nem kínálgatott. Elégedettnek látszott, és a Hold is másfele tekintett már. Ha továbbra is ők kísérnek majd utamon, nem is olyan kilátástalan a dolog, gondoltam.

Tudtam, hogy már nem akarok Korzikára menni, mert megtaláltam a saját szigetemet. A helyet, mely egyetlen térképen sem található, melyhez csak én ismerem az utat.

A világ úgy fogadott vissza, ahogy arra csak ő képes. Mikor felvettem a portástól a kulcsomat, rám nézett, és ezt mondta: „Ah, signor, micsoda éjszaka! Nem érzi magát kicsit magányosnak?”

És eztán már csak csend, csend és csend. . .

(részlet)

(1998-99)

BARNA OTÍLIA FORDÍTÁSAI